

specialisten vastgoed en milieu

Kroon & de Keijzer advocaten

AANGETEKEND

Afdeling bestuursrechtspraak van de
Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

TEVENS PER FAX: 070 365 13 80

mr. W.B. Kroon
wkroon@kroondekeijzer.nl

datum | 25 september 2014
inzake | Gemeente
Alblasserdam/Nedstaal

uw referentie | 201404297/1/A4
onze referentie | 20130045

Hoogedelgestreng college,

Inleiding

1. In bovenvermelde zaak waarvoor op 9 oktober a.s. een zitting is geagendeerd, hebben Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland (hierna: GS) op 20 juni 2014 een verweerschrift ingediend. Vervolgens hebben zij op 19 september 2014 een aanvullend verweerschrift ingediend. Tevens hebben Ruigenhil B.V. en Nedstaal B.V. (hierna: Nedstaal) op 20 juni 2014 schriftelijk gereageerd en hebben zij eveneens op 19 september jl., een nadere schriftelijke reactie gegeven.
2. Hierbij doet het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasserdam (hierna: het college), u haar reactie toekomen. Voor het overige wijst het college voor haar standpunt op de stukken die zij eerder in deze procedure heeft ingebracht.

Nadere onderbouwing beroepsgronden

3. In de door hen ingediende stukken gaan Nedstaal en GS in op het verloop van de procedure. Met name wensen zij de omvang van het hoger beroep inhoudelijk te beperken. Het college heeft reeds aangevoerd dat haar stellingen die in hoger beroep zijn ingenomen dienen ter nadere onderbouwing van eerder

Sophiastraat 34 | 4811 EM Breda

Postbus 7033 | 4800 GA Breda

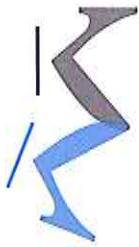
telefoon | 076 53 10 375

fax | 076 53 10 427

www.kroondekeijzer.nl

Stichting Beheer Derdengelden

Van Lanschot Bankiers | 63, 73, 22, 517

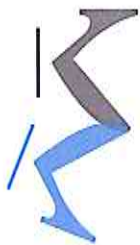

aangevoerde beroepsgronden. Voorts merkt het college op dat punt nog het volgende op.

4. Ten aanzien van het aanvoeren van nieuw feitenmateriaal in een procedure geldt dat dat toelaatbaar is indien het past in wat mag worden verwacht ter onderbouwing van reeds eerder aangevoerde grond (ABRvS d.d. 30 juni 2004, AB 2004/429).
5. Voor zover uw Afdeling al van mening zou zijn dat het college in hoger beroep nieuwe beroepsgronden heeft aangevoerd, wijst het college er op dat uw Afdeling reeds op 9 maart 2011 is ingegaan op de werking van de zogenaamde onderdelenfuik met betrekking tot de omgevingsvergunning in het algemeen en in het bijzonder voor de activiteit van het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting (ABRvS d.d. 9 maart 2011, BR 2011/76, zaaknummer 201006983/1/M2).
6. Naar de opvatting van het college staat het haar in beginsel vrij in hoger beroep nieuwe gronden, argumenten, feiten of bewijsmiddelen naar voren te brengen, mits deze onderdelen van het besluit betreffen die ook reeds in de bestuurlijke fase en in beroep zijn bestreden. Dat zou wellicht anders kunnen zijn als dat in dit geval in strijd is met het algemene belang of de proceseconomie.
7. Voor zover de nadere onderbouwing van haar beroep al zou zijn aan te merken als het inbrengen van één of meer nieuwe beroepsgronden, is naar de opvatting van het college daarmee het algemene belang noch de proceseconomie daardoor geschaad. Nedstaal en GS hebben immers voldoende gelegenheid gehad zich daartegen te verweren.
8. Zelfs in het geval uw Afdeling derhalve tot de conclusie zou komen dat het college in hoger beroep nieuwe beroepsgronden heeft aangevoerd, is het college dus van mening dat de processuele belangen van Gedeputeerde Staten en Nedstaal daarmee niet zodanig zijn geschaad dat die gronden buiten beschouwing zouden moeten worden gelaten.

Vergunningvoorschriften

9. Voor de goede orde brengt het college de notitie van Witteveen & Bos d.d. 2 juli 2014 hierbij (nogmaals) in het geding (**productie 7**). Daarin is de kritiek van het college op de vergunningvoorschriften ten opzichte van het eerdere rapport van 23 mei 2014 deels herzien.
10. Voorts brengt het college **productie 8** in het geding met een nadere inhoudelijk reactie van Witteveen & Bos op de stellingen van GS en Nedstaal. Ook daaruit blijkt dat de door Nedstaal te volgen werkwijze onvoldoende in de

vergunning voorschriften is geborgd. Concreet betreft dit naar de mening van het college in elk geval de volgende onderwerpen:

- a. De grootte van de uitstroomopening van de container waarmee het asbesthoudend schroot in de smeltoven wordt gestort, is niet geborgd.
- b. De hoogte waarop het asbesthoudend schroot in de smeltoven wordt gestort, is niet geborgd.
- c. De omvang van de asbesthoudende schrootdelen is niet geborgd.
- d. Niet is geborgd dat het asbesthoudend schroot alleen droog mag worden aangevoerd.
- e. De zorgvuldig gefaseerde opbouw van de proeven is niet geborgd. Op basis van voorschrift 5.2.5 mag al bij de eerste proef de maximale hoeveelheid asbesthoudend schroot worden gebruikt.

11. Korthedshalve wijst het college voor het overige naar de inhoud van die notitie.
12. Het college blijft derhalve van mening, zoals kennelijk GS in punt 17 van het aanvullend verweerschrift min of meer erkent, dat een veilige en voldoende zorgvuldige werkwijze onvoldoende is geborgd in de vergunningvoorschriften. Op dit punt zou het hoger beroep dan ook gegrond dienen te worden verklaard en de voorschriften te worden aangepast.

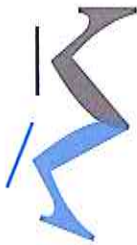
Descente

13. Het college verzoekt uw Afdeling om bij de behandeling van deze zaak op de zitting te onderzoeken of er voor u (alsnog) aanleiding is om in het kader van nader (voor)onderzoek ex artikel 8:50 Awb, de situatie ter plekke op te nemen dan wel zich alsnog aanvullend te laten adviseren door een deskundige van bijvoorbeeld de Stichting Advisering bestuursrechtspraak. Daarmee kunt u zichzelf een beeld vormen van de situatie ter plaatse dan wel een beeld geschetst krijgen door een onafhankelijke derde en aldus informatie verkrijgen die uit de stukken of tijdens het behandelen ter zitting onvoldoende naar voren komen.

M.e.r.-plicht

Capaciteit

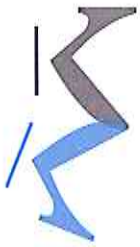
14. Het college houdt staande dat er ten onrechte geen milieueffectrapportage is opgesteld en de rechtbank haar beroep op dat punt ten onrechte ongegrond heeft verklaard. Korthedshalve wijst zij voor de onderbouwing van deze grond naar hetgeen zij bij beroepsschrift en hoger beroepsschrift heeft opgemerkt. Ter nadere onderbouwing van het standpunt van het college merkt zij nog het volgende op.

15. Het college heeft aangegeven dat de capaciteit van de inrichting van Ruigenhil zodanig is dat zij de mogelijkheid heeft om meer dan 100 ton asbesthoudend staal of meer per dag te verwerken. In dat kader wijst het college op ABRvS 11 mei 2011, 201002669/1/M1. ABRvS 29 oktober 2003, 200206312/1 en ABRvS 10 november 2010, 200910067, waarin uw Afdeling, onder meer, overwoog: *“dat bij beantwoording van de vraag of voor hetgeen is aangevraagd een wettelijke plicht bestaat tot het maken van een milieueffectbeoordeling, moet worden uitgegaan van de capaciteit die met de installatie maximaal kan worden gerealiseerd, uitgaande van de technische mogelijkheden en beperkingen van de installatie, zoals die uit de aanvraag volgen. Aan de door verweerder genoemde omstandigheid dat rendementsoverwegingen voor vergunninghoudster aanleiding zullen zijn om zich te beperken tot een bepaalde capaciteit, komt daarom geen betekenis toe”*.

Artikel 2 lid 1 Besluit m.e.r.

16. GS stellen zich bij verweerschrift op het standpunt dat activiteiten die uitsluitend of hoofdzakelijk dienen voor het ontwikkelen en beproeven van nieuwe methode die niet langer dan twee jaar worden gebruikt, nooit (rechtstreeks) en m.e.r.-plichtig, maar louter m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn.
17. Het college is van mening dat uit de aanvraag en ook uit de toelichtingen van GS en Nedstaal in de gevolgde procedure in eerste aanleg onmiskenbaar blijkt dat zij voornemens zijn zo mogelijk het verwerken van asbest in de smeltovens voor een langere periode dan twee jaar te gaan gebruiken.
18. In dat kader wijst het college op de aanvraag om een omgevingsvergunning (bijlage 2 bij **productie 3**). In het aanvraagformulier (pagina 1 van 3) geeft Nedstaal aan: *“(…) Als de resultaten positief worden bevonden, wordt een vergunning aangevraagd voor onbepaalde tijd.”*
19. In het daaropvolgende hoofddocument van de aanvraag wordt op bladzijde 2 opgemerkt: *“Alvorens tot verwerking over te gaan wil Nedstaal door middel van proeven zeker stellen dat de verwerking van het desbetreffende materiaal zonder risico's voor de volksgezondheid kan plaatsvinden”*.
20. Het tijdelijk karakter van de activiteiten staat dus allerm minst vast. Reeds daarom kunnen GS naar opvatting van het college in dit geval geen beroep doen op artikel 2 lid 1, laatste volzin en lid 2 Besluit m.e.r.
21. Het college wijst er voorts op dat door het opnemen in het Besluit m.e.r. van artikel 2 lid 1 laatste volzin, uitvoering zou worden gegeven aan bijlage II, onderdeel 13, tweede streepje m.e.r.-Richtlijn (Nota van Toelichting, Stb. 2011,102, p. 41).

22. In deze m.e.r.-Richtlijn wordt voor de toepasselijkheid van deze bepaling verwezen naar het begrip "projecten" zoals die zijn opgesomd in bijlage 1 van die Richtlijn. In die bijlage 1 wordt echter de door Nedstaal voorgenomen activiteit (fysisch-chemische behandeling van asbest) niet genoemd.
23. Ook de inhoud van de Richtlijn zelf onderstreept naar de opvatting van het college dat artikel 2 lid 1, laatste volzin en lid 2 Besluit m.e.r. op de aanvraag van Nedstaal niet van toepassing is. Ook daarom kan een rechtstreekse m.e.r.-plicht voor de voorgenomen activiteiten door Nedstaal worden aangenomen.

Karakter bestaande installatie verandert waardoor er sprake is van oprichting

24. De inrichting van Ruigenhil en Nedstaal is een bestaande installatie die bestemd is voor het smelten van staalschroot en dus niet bestemd is voor het verwerken van asbesthoudend schroot.
25. Bij het verweerschrift onder punt 14 stellen GS zich op het standpunt dat het college daarbij is uitgegaan van een onjuiste maatstaf en dat beoordeeld zou moeten worden of de installatie als gevolg van de aangevraagde vergunning bestemd zal zijn voor de bewerking of verwerking van asbest. GS wijzen daarbij op een uitspraak van uw Afdeling van 14 december 2005.
26. In die uitspraak was er sprake van een uitbreiding van een inrichting met een nieuwe activiteit, te weten het omzetten van verse compost tot doorgegroeide compost voor de champignonteelt en voornemen tot het oprichten van een tunnelbedrijf bestaande uit hallen met tunnels. In dat geval oordeelde uw Afdeling dat er sprake was van een nieuwe activiteit waarmee de inrichting werd uitgebreid door de oprichting van een nieuwe installatie. Omdat echter die activiteit niet bestemd was voor het verwerken van dierlijke meststoffen, waarvoor de (oude) inrichting was bestemd, was er na het oordeel van uw Afdeling geen sprake van activiteit als bedoeld in categorie 18.2 van onderdeel 2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.
27. In de onderhavige situatie is er naar de opvatting van het college echter sprake van een nieuwe activiteit in de bestaande installatie die ten doel heeft vanaf het moment van het verkrijgen van een vergunning gevaarlijk afval te verwerken.
28. Er wordt daarvoor, anders dan in de uitspraak van 14 december 2004 het geval was, geen nieuwe installatie opgericht. In zoverre gaat de vergelijking met die uitspraak dan ook mank.
29. Als de maatstaf zoals die door GS wordt aangegeven wordt gehanteerd, komt het college dan ook tot de conclusie dat de gehele bestaande installatie wordt omgevormd tot een installatie die mede bestemd wordt tot het verwerken van asbesthoudend staal. Het wezenlijk veranderen van het karakter van de

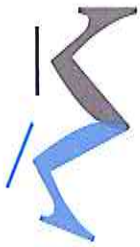
inrichting, door het kunnen verwerken van gevaarlijk afval, is dan ook reden waarom het college van mening is dat er sprake is van het oprichten van een inrichting.

Aanvraag niet in behandeling mogen nemen

30. Overigens hadden GS, voor zover zij niet al van mening zijn dat er sprake is van het oprichten van een nieuwe inrichting, op grond van artikel 2.6 van de Wabo tot de conclusie dienen te komen dat Nedstaal een revisievergunning voor de gehele inrichting diende aan te vragen, waarvoor de gehele inrichting aan alle daarvoor relevante BBT-conclusies dient te voldoen (zie ook punten 36 t/m 46 van het beroepschrift, **productie 3** en artikel 12 en 18 van de Europese Richtlijn Industriële Emissies). GS hadden in dat geval dan ook de aanvraag voor het veranderen van de inrichting of de werking daarvan niet in behandeling mogen nemen.

Fysisch-chemische behandeling van gevaarlijke afvalstoffen

31. Het college handhaaft ook haar standpunt dat er sprake is van het oprichten van een inrichting met als doel de fysisch-chemische behandeling voor verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen, zoals opgenomen in de categorie 18.2 van onderdeel C van de bijlage bij het Besluit m.e.r.
32. De rechtbank heeft onderkend dat er gesproken kan worden van fysisch-chemische behandeling van asbesthoudend staal. In zoverre onderschrijft de rechtbank dus het standpunt van het college.
33. Anders dan het college, is de rechtbank echter van mening dat er geen sprake is van verwijdering van asbest, nu dit asbest uiteenvalt in niet schadelijke stoffen.
34. Beoogd wordt immers het asbest in Siliciumdioxide en Magnesiumdioxide en water te laten uiteenvallen (zie randnummer 44 van het verweerschrift van GS). Wat met dat afval vervolgens gebeurd is niet geheel duidelijk. Het college gaat er van uit dat dit afval daarna in staalslakken en filterkoek wordt verwerkt en aldus wordt verwijderd. Het is kennelijk het voornemen van Nedstaal de staalslakken en filterkoek pas daarna elders te verwerken.
35. Het college merkt op dat de verwijderingshandelingen in bijlage 1 onder D van de Kaderrichtlijn afvalstoffen niet limitatief zijn opgesomd en er in dit geval sprake is van een nieuwe manier van bewerken en verwijderen van asbest. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is het uiteenvallen van het asbest in niet schadelijke stoffen die niet zonder nadere bewerking voor hergebruik geschikt zijn, naar de opvatting van het college feitelijk aan te merken als verwijderingshandeling in de zin van bijlage 1 onder D 9 van de Kaderrichtlijn afvalstoffen.

BBT-conclusies

36. Ter verduidelijking van het standpunt van het college dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat GS op een juiste wijze aansluiting heeft gezocht bij de BBT-conclusies voor grondstoffen met PCB's en dioxines, merkt het college nog het volgende op.
37. De BBT-conclusie inzake IJzer- en Staalproductie (2012/135/EU) stelt in punt 89 dat emissie van dioxinen, furanen en PCB moet worden voorkomen en verminderd door grondstoffen die deze verontreinigingen of hun uitgangsstoffen bevatten, zo veel mogelijk te vermijden. Bitumen is een uitgangsstof voor de mogelijke emissie van bovenstaande zeer schadelijke stoffen.
38. Naar de opvatting van het college betekent dit dat het op grond van deze BBT-conclusies niet is toegestaan om met bitumen verontreinigd staalschroot bewust als grondstof in het staalsmeltproces toe te passen, ongeacht het antwoord op de vraag of in dit geval overigens aansluiting bij een andere BBT-conclusie kan worden gezocht.
39. De ook in punt 89 genoemde emissienorm is naar de opvatting van het college niet bedoeld als op te vullen norm. De opvatting van GS dat bitumen mogen worden toegevoegd zolang er maar aan de norm wordt voldaan, is naar de opvatting van het college onjuist en dus ook in strijd met de BBT-conclusie inzake IJzer- en Staalproductie.
40. Asbest wordt niet genoemd als stof die kan worden gebruikt op grond van de BBT-conclusie inzake IJzer- en Staalproductie. Het college wijst voorts op het advies van Agentschap NL, zoals opgenomen in de vergunning (**productie 2** blz 13 punt 1). Agentschap NL is van mening dat voor de mogelijke emissie van asbest kan worden aangesloten bij BBT-punt 89. Dat betekent volgens het Agentschap met asbest verontreinigde grondstoffen zoveel mogelijk moeten worden vermeden. GS hadden op grond daarvan tot de conclusie behoren te komen dat het niet toelaatbaar is dat met asbest verontreinigd staalschroot bewust in het staalsmeltproces wordt toegepast.
41. Overigens onderstreept het voorgaande het standpunt van het college dat de voorgenomen activiteit (verwerken van gevaarlijk afval) feitelijk leidt tot een ander soort inrichting waarvoor een allesomvattende oprichtingsvergunning noodzakelijk is.

Blad : 8 van 8
Datum : 25-09-2014
Onze ref : 20130045

Conclusie

42. Het college herhaalt hierbij dan ook haar verzoek haar hoger beroep gegrond te verklaren, de uitspraak van de rechtbank te vernietigen en GS te veroordelen in de kosten van deze procedure, in begrepen de kosten van het inschakelen van een deskundige.
43. Een afschrift van deze brief met bijlagen zond ik heden rechtstreeks per e-mail en post aan de raadvrouw en raadsman van respectievelijke Nedstaal en GS.

Hoogachtend,

W.B. Kroon

Bijlagen:

- **Productie 7:** Notitie Witteveen & Bos d.d. 2 juli 2014
- **Productie 8:** Notitie Witteveen & Bos d.d. 25 september 2014.

Productie 7

Witteveen+Bos
Van Twickelostraat 2
Postbus 233
7400 AE Deventer
0570 69 79 11
www.witteveenbos.nl

onderwerp	herziening conclusies tegenonderzoek vergunning asbestproeven
project	tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal
opdrachtgever	gemeente Alblasserdam
projectcode	AB13-1
referentie	AB13-1/14-013.216
opgemaakt door	R.H. van den Belt BSc.
goedgekeurd door	ing. A.J. van Kammen
status	definitief
datum opmaak	2 juli 2014
bijlagen	-

paraaf

aan	gemeente Alblasserdam	B. Blase E. Hoff mw A. Soons
kopie	Kroon & de Keijzer Witteveen+Bos	W. Kroon A. van Kammen R. van den Belt

1. INLEIDING

Witteveen+Bos heeft van de gemeente Alblasserdam de reacties gekregen op het beroepsschrift van de gemeente Alblasserdam dat is ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag, sector bestuursrecht van 14 april 2014, procedurenummer SGR 13/8712 en 13/8715. De gemeente Alblasserdam heeft Witteveen+Bos gevraagd om op grond van de aanvullende informatie de conclusies van het rapport 'Tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal, Witteveen+Bos, referentie AB13-1/14-010.691, d.d. 23 mei 2014' te heroverwegen.

De verkregen aanvullende informatie is opgenomen in de volgende referenties:

- reactie van Ploum Lodder Princen namens Ruigenhil Vastgoed B.V. en Nedstaal B.V., met referentie 538.13.005 Nedstaal/advies vergunningprocedure, d.d. 20 juni 2014;
- verweerschrift van Ven der Feltz advocaten namens Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, met referentie 2933/WBO/wbo, d.d. 20 juni 2014.

De conclusies van de rapportage van het tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal zijn op basis van bovenstaande documenten herzien. In het volgende hoofdstuk worden de conclusies beschreven.

2. CONCLUSIES

De conclusies hebben betrekking op de navolgende onderwerpen:

- technische geschiktheid inrichting;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling;
- onderzoeken;
- vergunningvoorschriften.

2.1. Technische geschiktheid inrichting

- het TNO-onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de vergunningaanvraag gaat in op het vrijkomen van asbestvezels tijdens het verbranden van de matrix (chrysotiel houdend) bitumen. Voor deze toepassing (bitumencoating met chrysotiel) wordt geconcludeerd dat dit het meest reële risico betreft en op basis van de aanvullende (onderzoeks)gegevens kan worden gesteld dat het risico beheerst is. Voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating, die onder voorwaarden zijn vergund (opgesloten/ingesloten asbest), zijn er echter meerdere kritische risico's op vrijkomen van asbestvezels. Dit is benoemd in hoofdstuk 2 van het rapport van Witteveen+Bos. In vergunningvoorschrift 5.2.4 is opgenomen dat, voor deze andere toepassingen een vergelijkbaar onderzoek moet worden uitgevoerd. Hierbij wordt dus alleen onderzocht op het vrijkomen van asbestvezels tijdens verbranden. In de vergunningsvoorschriften, plan van aanpak en calamiteitenplan wordt geen rekening gehouden dat voor de ingeklemde/ingesloten asbesttoepassingen nog andere verrichtingen of activiteiten zijn waardoor er onverwijd een emissie zou kunnen plaatsvinden met asbestvezels (zie hoofdstuk 2 van het rapport van Witteveen+Bos). Anders dan bij bitumenhoudende materialen kunnen als gevolg van bijvoorbeeld het deponeren in de container en het transport (botsen, schuiven, wrikken) in de container asbestbundels en vezels ontstaan die bij het lossen boven de smeltoven kunnen verspreiden in de lucht en tot blootstelling kunnen leiden. Dit kan primair leiden tot verspreiding van asbestvezels binnen de bedrijfshal en blootstelling van de werknemers aan asbest en secundair via secundaire contaminatie (meenemen van asbestvezels via kleding/schoeisel) tot blootstelling van derden buiten de bedrijfshal;
- voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating, welke onder voorwaarden zijn vergund, is in de vergunning en de acceptatieprocedure de maximale afmeting van schrootdelen, de voorbewerkingswijze en de fixatie en/of verpakkingswijze, die van invloed zijn op het kunnen ontstaan van een asbestemissie, niet opgenomen. Het voorschrijven en registreren hiervan op het acceptatie/transportformulier is wel noodzakelijk om emissie van asbestvezels bij het lossen in de smeltoven te voorkomen;
- in de vergunning worden containers met een maximale grootte van 5 m³ voorgeschreven. Voor zowel bitumencoating als andere asbesttoepassingen is het onwenselijk dat er bij het legen van een container mors optreedt. Bij mors valt er asbesthoudend materiaal op de rand van de smeltoven of er naast. Voor bitumencoating is het onduidelijk of hierbij de plastische structuur wordt aangetast en dit kan leiden tot een overschrijding van de norm voor asbestvezels in de lucht op werkplekniveau. Voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating is een emissie van asbestvezels in de lucht niet uit te sluiten indien er asbesthoudend schroot op de rand of naast de smeltoven valt. Ter beperking van het risico 'mors bij het legen van de container in de smeltoven' zou een kleinere container gebruikt moeten worden. Ondanks dat Nedstaal heeft aangegeven met kleinere containers te gaan werken (1,4x0,96x0,9 = 1,2 m³) is dit niet voorschreven in de vergunning. De vergunning laat vrij om grotere containers tot 5 m³ te gaan gebruiken.

- in de vergunning is onvoldoende voorzien in maatregelen om spatten als gevolg van water in de container, nat asbesthoudend schroot of watergedragen asbesttoepassingen tijdens het verwerkingsproces te voorkomen;
- de lucht uit de productiehal wordt geleid over een filter dat primair niet bedoeld is voor het afvangen van asbestvezels en zal bij een emissie niet alle asbestvezels afvangen;
- naast verspreiding door de lucht kan ook verspreiding van asbestvezels plaatsvinden via secundaire contaminatie. Dit is dat op de kleding en onder schoeisel asbest wordt meegenomen naar elders en waar het via verstoffen kan leiden tot blootstelling. Maatregelen voor secundaire contaminatie staan niet onder 4.1.3 en 4.2.2 in het plan van aanpak. In deze paragrafen staat een controlemiddel (achteraf meten) en geen preventieve maatregel.

2.2. Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Bij de vergunningaanvraag is er voor het uitvoeren van de proeven een zorgvuldig fasering aangehouden (getrapte opbouw van aan smelt toe te voegen hoeveelheid asbest), terwijl de vergunning een fasering voor de bitumencoating niet voorschrijft maar wel voor andere asbesttoepassingen.

Bij het beoordelen van de vormvrije m.e.r. is het navolgende geconstateerd:

- de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling is op een tweetal punten niet volledig juist, namelijk:
 - de fasering is in de vormvrije-m.e.r. niet gelijkwaardig aan die is beschreven in de vergunningvoorschriften. In vergunningvoorschrift 5.2.5 is opgenomen dat er met een proef slechts 1 batch van maximaal 5 ton aan de smelt mag worden toegevoegd. Het dient hierbij te gaan om staalschroot met maximaal 5 m/m% hechtgebonden chrysotiel asbest in de asbesthoudende laag. Witteveen+Bos merkt op dat dit dus vanaf de start van de 1^e proef aangehouden kan worden. Dit komt omdat de fasering zoals is opgenomen in de vormvrije m.e.r.-beoordeling pas van toepassing is indien er staalschroot wordt toegepast met een andere vorm van hechtgebondenheid van asbest dan eerder beproefd (vergunningvoorschrift 5.2.6 en 5.2.7.). In de vormvrije m.e.r.-beoordeling is alleen de fasering uit voorschrift 5.2.7 opgenomen, waardoor bij de start van de eerste proef alleen maximaal 1 ton licht asbesthoudend staalschroot aan de smelt mag worden toegevoegd en mag het staalschroot maximaal 2 m/m % asbest in de coating bevatten;
 - in de vormvrije m.e.r.-beoordeling is de beschrijving dat het percentage asbest maximaal 5 m/m % mag bedragen in de asbesthoudende laag bij de proeven voor de overige 70 ton staal niet juist ten opzichte van de vergunningaanvraag en voorschriften. Witteveen+Bos heeft het volgende bedoeld: in de vormvrije m.e.r.-beoordeling is op pagina 3 van bijlage I van de omgevingsvergunning, onder het 3^e aandachtstreepje bij de kenmerken van het project de volgende zin opgenomen: *Bij de proeven voor de overige 70 ton staal kan het percentage asbest oplopen tot maximaal 5 % in de asbesthoudende laag.* Deze veronderstelling geldt niet voor nog niet beproefde materialen waarbij sprake is van ingesloten chrysotiel toepassing, terwijl deze toepassingen wel binnen de eventueel vergunde hoeveelheid kunnen vallen. Opgemerkt wordt dat de begrenzing in de vergunningvoorschriften correct zijn weergegeven;
 - de vormvrije m.e.r.-beoordeling kent geen gebreken, alleen de definitie aangaande het maximum percentage aan asbest in de overige 70 ton staal, zoals aangegeven in de vormvrije m.e.r.-beoordeling, kan anders geïnterpreteerd worden dan zoals opgenomen in de vergunningvoorschriften.

2.3. Onderzoeken

- op basis van aanvullende gegevens heeft Witteveen+Bos geconcludeerd dat de laboratoriumproeven zorgvuldig zijn uitgevoerd. Bij de TNO proeven zijn bij het bitumineuze staalschroot met chrysotiel geen meetbare hoeveelheden asbestvezels vrijgekomen. Bij dit onderzoek zijn nul vezels aangetoond, maar is gerekend met de statistische bovengrens van 3 vezels. Bij de geplande praktijkproef waar 5 ton materiaal wordt verwerkt kunnen op basis van een lineaire extrapolatie van de theoretische bovengrens 320.000 vezels vrijkomen. Op basis hiervan heeft TNO met verspreidingsberekeningen aangetoond dat er in de omgeving geen overschrijding van de achtergrondwaarde (40 vezels / m³) kan optreden;
- opgemerkt wordt dat bij de labproeven de gekozen temperatuur van 400 graden Celsius niet is onderbouwd op basis van het vlampunt van deze vloeistof. Omdat bitumen als een mengsel beschouwd moeten worden waarbij de eigenschappen in de tijd ook nog kunnen variëren kan op basis van literatuur het vlampunt niet bepaald worden. Indien het vlampunt veel lager is dan 400 graden Celsius, dan kan dit leiden tot een onderschatting van de verwachte emissie. De onderzochte bitumencoating lijkt op basis van de proef met monster 2 een hoger vlampunt te hebben dan 400 graden Celsius. Aanbevolen wordt om bij volgende proeven de beproevings temperatuur mede vast te stellen op basis van het vlampunt van de matrix.

2.4. Vergunningvoorschriften

- voor de onderzochte asbesttoepassing met bitumencoating zijn de navolgende vergunningvoorschriften ontoereikend om een emissie van asbestvezels in de bedrijfshal of in de omgeving tijdens het reguliere proces of tijdens een calamiteit te voorkomen:
 - 3.1.1 betreft containers. De vergunning laat vrij om grotere containers tot 5 m³ te gaan gebruiken. Ter beperking van het risico 'mors bij het legen van de container in de smeltoven' zou een kleinere container gebruikt moeten worden;
 - 5.1.6 betreft het acceptatieprotocol. In het acceptatieprotocol zijn geen eisen opgenomen ten aanzien van het voorkomen van de aanwezigheid van water of natte producten in de container. Hierdoor is er een risico op het wegspreiden van delen van het asbesthoudende materiaal;
 - 5.2.5 betreft eisen hoeveelheid en percentage aan asbest in de bitumen coating. De vergunningeis is ruimer dan de vormvrije m.e.r. en vergunningaanvraag;
- voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating zijn de navolgende vergunningvoorschriften ontoereikend om een emissie van asbestvezels in de bedrijfshal of in de omgeving tijdens het reguliere proces of tijdens een calamiteit te voorkomen:
 - 1.3.1 betreft het plan van aanpak;
 - 1.4.1 betreft het calamiteitenplan;
 - 3.1.1 en 5.1.6 betreffen het acceptatieprotocol;
 - 5.2.4 betreft uitvoeren proef voor nog niet onderzochte asbesttoepassingen.
- vergunningvoorschrift 5.2.4 richt zich alleen op het uitvoeren van een proef waarbij het risico op gloeien/branden wordt beschouwd. Zoals vermeld in hoofdstuk 5 van ons rapport heeft Witteveen+Bos aangegeven dat voor de niet bitumineuze toepassingen er ook andere risico's in beschouwing moeten worden genomen.

Productie 8

Witteveen+Bos
Van Twickelostraat 2
Postbus 233
7400 AE Deventer
0570 69 78 11
www.witteveenbos.nl

onderwerp reactie aanvullend verweerschrift
project tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal
opdrachtgever gemeente Alblasserdam
projectcode AB13-1
referentie AB13-1/14-018.051
opgesteld door ing. A.J. van Kammen
goedgekeurd door R.H. van den Belt BSc paraat
status definitief
datum opmaak 25 september 2014
bijlagen -

aan	Gemeente Alblasserdam	B. Blase E. Hoff mw. A. Soons
kopie	Kroon & de Keijzer Witteveen+Bos	W. Kroon A. van Kammen R. van den Belt

1. INLEIDING

Witteveen+Bos heeft van de gemeente Alblasserdam een aanvullend verweerschrift ontvangen dat is opgesteld namens Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid Holland door Van der Feltz advocaten. Het document is bekend onder referentienummer 2933/WBO/ihe van 12 september 2014. Daarnaast heeft de gemeente Alblasserdam van Ploum Lodder Princen een reactie ontvangen welke is opgesteld namens Nedstaal. Bij deze brief van 19 september met referentie '538.13.005 Nedstaal/advies vergunningprocedure' is een schriftelijke reactie van de heer R. Arzoni d.d. 4 juli 2014 bijgevoegd.

In deze notitie wordt een inhoudelijk commentaar gegeven op de tekst uit het aanvullend verweerschrift van GS die betrekking heeft op door Witteveen+Bos opgestelde documenten. Dit betreft het rapport van 23 mei 2014 met referentie AB13-1/14-010.691 en de notitie met herziene conclusies van 2 juli 2014 met referentie AB13-1/14-013.216.

2. INHOUDELIJK COMMENTAAR TWEEDE VERWEERSCHRIFT GS

Onderstaand wordt ingegaan op de volgens ons relevante punten waarbij voor de eenduidigheid de nummering van het aanvullend verweerschrift is aangehouden.

13. In de notitie van Witteveen+Bos van 2 juli 2014 is duidelijk omschreven dat de conclusies herzien zijn. Voor de onderbouwing van de conclusies dient de rapportage van 23 mei 2014 nog wel als basis.

17. Met de opgenomen tekst heeft GS een nadere toelichting gegeven hoe zij het vergunningsvoorschrift 5.2.4 interpreteren. Achtergrondinformatie over de risicofactoren die meegenomen zouden moeten worden bij 'een vergelijkbare proef' is beschreven in hoofdstuk 2 van de rapportage van 23 mei 2014.

18. Door het niet opnemen van risicobeperkende maatregelen in vergunningvoorschriften blijft er een mogelijkheid dat niet de beste beschermingstechnieken worden ingezet om een emissie van asbestvezels op werkplekniveau of naar de omgeving toe te beperken. De resultaten van een (steek)proef geven minder garantie dan het opleggen van vergunningseisen die risicobeperkend zijn.

21 en 22. In de vergunning zijn de afmetingen van de containers niet beschreven. Wel is aangegeven dat het maximale volume 5 m³ bedraagt. De in het tweede verweer van GS beschreven informatie (onder punt 22) is niet vastgelegd in de vergunning of het plan van aanpak. Indien een container met een uitstroombreedte van 1 meter zal worden toegepast en de onder punt 22 beschreven methode wordt toegepast is het aangehaalde risico beheerst.

23. GS heeft aangegeven dat zij geen reden hebben gezien om uitdrukkelijk in de vergunningvoorwaarden op te nemen dat alleen droog materiaal mag worden verwerkt. Zoals aangegeven in ons rapport en de notitie kan verspreiding/emissie van asbestvezels plaatsvinden als gevolg van spatten. Bij Nedstaal wordt het staal gesmolten met behulp van een elektro-ovenproces. Hierbij wordt tussen twee elektroden een vlamboog gecreëerd. Bij het inbrengen van de elektroden is er geen sprake van een gesloten systeem.

Bij het toepassen van het staal met asbesthoudende bitumen is de leverancier en werkwijze voldoende bekend. Dit geldt mogelijk niet voor eventuele andere leveranciers. Hierom is het noodzakelijk om het vergunningsvoorschrift hierop bij te stellen.

GS heeft aangegeven dat zij geen vergunningvoorschriften kunnen opleggen over activiteiten die buiten de inrichting (van Nedstaal) plaatsvinden. Het genoemde risico kan wel op basis van acceptatiecriteria beheersbaar gemaakt worden. Omdat er geen controle kan en zal plaatsvinden bij ontvangst van de container is het noodzakelijk dat Nedstaal leveringsvoorwaarden voorschrijft en het proces hierop toetst waardoor er een grotere zekerheid is dat droog materiaal wordt aangeleverd.

24. Dit is juist voor bitumenhoudend materiaal, maar voor andere toepassingen moet dit nog aangetoond worden met de 'vergelijkbare laboratoriumproef'.

25. Dit is juist voor bitumenhoudend materiaal, maar voor andere toepassingen moet dit nog aangetoond worden met de 'vergelijkbare laboratoriumproef'.

27 en 28. Er wordt hier door GS een deel van de door Witteveen+Bos aangegeven constatering behandeld. De uitgevoerde vorm-vrije m.e.r.-beoordeling is op een tweetal punten niet geheel juist. Het niet door GS aangehaalde punt heeft betrekking op de fasering. Voor de beoordeling van de vormvrije m.e.r. verwijzen wij naar onze notitie van 2 juli 2014.

30. Witteveen+Bos heeft opgemerkt dat bij laboratoriumproeven voor andere asbesttoepassingen de beproevingstemperatuur afgestemd zou kunnen worden op het vlampunt van de matrix. Als het vlampunt hoger is dan 400 graden Celsius dan is dit niet relevant. Voor het door TNO onderzochte bitumen is hier dan ook geen discussie over.

Indien een matrix bij een lagere temperatuur dan 400 graden Celsius zijn plastische structuur kan verliezen (zoals vervloeien) dan is het relevant of deze vloeistof dan al vlam kan vatten. Bij het vlampunt geeft een stof voldoende damp af om tot ontbranding te komen mits deze in contact komt met een ontstekingsbron. Om uit zichzelf in brand te raken moet minimaal de ontstekingstemperatuur bereikt zijn.

Aanbevolen is om bij 'vergelijkbare laboratoriumproeven' de beproevingstemperatuur te heroverwegen indien de matrix bij een lagere temperatuur aangetast wordt en het asbest nog niet verbrand. Als voorbeeld van die matrix kan gedacht worden aan kitten in stalen raamkozijnen of toegepaste fixatiemiddelen bij pakkingen en andere ingeklemde asbesttoepassingen.